

ἀσμάτων· διότι ὅπως ἐν αὐτοῖς ὁ κλέφτης παραγγέλλει εἰς τοὺς συντρόφους του νόμον ἀφήσωσιν εἰς τὸν τάφον του ἐν παράθυρον, διὰ νὰ βλέπῃ τὴν ἄνοιξιν ἀνθοῦσαν καὶ ν' ἀκούῃ τὸν κρότον τῶν τουφεκίων, οὕτω καὶ τὰ ἀρχαῖα ἀνάγλυφα δεικνύουσι βαθὺ αἰσθημα πρὸς τὸν κόσμον τοῦτον. Οἱ ἀνθρωποις ἀπερχόμενοι εἰς τὸν "Ἄδην στρέφεται καὶ δίπτει βλέμμα μελαγχολικὸν πρὸς πᾶν ὅτι εἴναι ἡ ναγκασμένος νὰ καταλίπῃ· ἡ ἀσπίς καὶ τὸ δόρυ ἐλκύουσι τὸν ἄνδρα, ὅπως τὸ βουνόν καὶ τὸ καρυοφύλλι τὸν κλέφτην, ἡ γυνὴ ἐπεθύμει νὰ μείνῃ ἀκόμη ἐδῶ ἐπάνω καὶ νὰ χαρῇ τὰ τέκνα της καὶ τὰ κοσμήματά της. Τὰ αἰσθήματα ταῦτα εἴναι ἀνθρώπινα καὶ οὐδέποτε ἐφαντάσθησαν οἱ "Ἐλληνες νὰ τ' ἀποκρύψωσιν. Ἀντὶ ὅμως νὰ παριστῶσιν ἐπὶ τῶν ἐπιτυμβίων ἀναγλύφων τοὺς φόρους καὶ τὴν θλῖψιν των ἐπὶ τῷ θανάτῳ, παρίστων τὴν χαράν, ἡς ἀπήλαυον ἐνταῦθα. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ αὐτό· ὁ θεατὴς βλέπων τὴν Ἡγηνὴ κοσμουμένην ἡ τὴν Ἀρχεστράτην μετὰ τοῦ τέκνου της αἰσθάνεται οἴκτον πρὸς τὰς νεαρὰς αὐτὰς γυναῖκας καὶ λυπεῖται διὰ τὸ προώρως κοπέν νῆμα τῆς ζωῆς των, ἥτις ἔρρεε μεταξὺ τόσων ἀθώων ἡδονῶν· ἐάν τολάι αἱ γυναῖκες παρίσταντο κοπτόμεναι καὶ ὀδυρόμεναι διὰ τὸν θάνατόν των, δὲν θὰ τὸν συγκίνουν πλειότερον, ίσως μάλιστα τῷ ἐνέπνεον ἀποστροφήν.

("Ἐπεται τὸ τέλος").

ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ.

"Ως γνωστόν, δὲ ἐνταῦθα πρὸ τοιοῦ διατελέσας πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας κάμης Κάρολος Δε-Μουῆ εἶνε καὶ δόκιμος συγγραφεύς, δημοσιεύσας πλήν ἀλλων ἕργων καὶ τὰς ἐκ Βοσπόρου ἐπιστολὰς, ἔξι δύο τῷ 1883 ἐδημοσίευσεν ἡ «Ἐστία» ἐν μεταφράσει γλαφυρώτατον μέρος ἀφορῶν εἰς τὴν Ἑλλάδαν, ἦν παρερχόμενος τότε εἴγεν ἐπισκεφθῆ ὁ συγγραφεύς. Ἀρτίως δὲ κ. Δε-Μουῆ ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ ἔγκριτῷ περιοδικῷ τῶν Παρισίων τὴν «Νέα Ἐπιθεωρήσει» σειρὰν ἀρθρῶν, ἐν οἷς δι' ὑφους καλλιεποῦς καὶ ἀνθηροῦ ἐκτίθησι τὰς περὶ τῶν μνημείων, τῆς πόλεως καὶ τῆς κοινωνίας τῶν Ἀθηνῶν ἐντυπώσεις του, ἃς συνεχόμενες κατὰ τὴν ἑκατῆ αὐτοῦ ὡς πρέσβεως ἐν Ἀθηναῖς διεγουνήν. Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἐξεδόθησαν καὶ εἰς ιδιαίτερον τόμον ὑπὸ τὸν τίτλον 'Ἀθηναῖς καὶ ἐπιστολαῖς, τοῦ δὲ ἔργου προτάσσει ὁ συγγραφεὺς βραχύτατον πρόλογον. ἔξι δὲ ἀποτύμεν τὰ ἐπόμενα καρακτηρίζοντα τότε συγγράφεις καὶ τὸ ἔργον:

«Κληθεὶς τῷ 1880 εἰς τὴν θέσιν προσέδρου ὑπουργοῦ ἐν Ἑλλάδι διέτριψα ἔξι ἔτη εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐθέωσα ἐν τῇ φιλοξενίᾳ τῶν σεβασμίων ἔρειπιων καὶ τῶν συγγρόνων συμπαθείῶν. Εύρον συγχρόνως τὴν φιλίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν οἰκείοτητα τῶν μαρμάρων. Διὰ τοῦτο πιστὸς εἰς τοὺς φίλους μου τῆς Κωνσταντινούπολεως καὶ τὰ ποτία τοῦ Βασπόρου, ἥθελησα νὰ ἀναμνήσω, ἐν δευτέρῳ ἔργῳ, τὰς ἀνεξαλεπτους συγκινήσεις, ἃς μοι ἐνεπίησαν τὰ θαυμάσια τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, τὴν ἀνάμυησιν ἣν θὰ διαφυλάξω ἐξ αἱρετού τῶν σήμερον Ἑλλήνων.

«Ἐντεῦθεν προέκυψαν αἱ Ἄθηναϊκαι· Ἐπιστολαί, ἐν αἷς συνώψισα τὸ πόρισμα τῆς ἐνδελεχοῦς, τῆς καθ' ἑκάστην μελέτης μου. Εἴμαι μέτριος ἀρχαιολόγος, ἐπίσης δὲ οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει τὸ βιθλίον τοῦτο πρὸς τὴν πολιτικήν. Προσεπάθησα μόνον νὰ παρατήσω διατηρῶν τοῦ Καλοστοιχίου καὶ τοῦ Βατικανοῦ. Ἀλλὰ διατηρῶ τὴν πεποιθησιν ὅτι ἡ ἐλληνικὴ τέχνη εἴναι ὑπερέπερα τῆς ὑψίστης διανοίας παντὸς ὅλου πολιτισμοῦ. Οὐδαμοῦ, κατ' ἐμέ, αὐτὸ τὸ καλόν, ὅπερ δὲν ἔξαρταται οὔτε ἐκ τῶν μεταβατικῶν ἐποχῶν οὔτε ἐκ τῶν παραλλασσόντων παθῶν, ἐπεφάνη ἐν τηλικαύτη ὑπερφυεῖ λαμπρότητη.

«Μεδ' ὅσα καὶ ἂν λέγωσιν οἱ νεώτεροι ὅπουδοι τῆς πραγματικῆς σχολῆς τὸ ἐλληνικὸν ἰδινικόν εἴναι τὸ ὑψίστον σημεῖον, εἰς δὲ ἀνυψώθη ἡ ἀνθρωπότης. Δύναται πᾶς τι νὰ παραγάγῃ καὶ ἀλλοῖα ἔογα. ἡ τέχνη εἴναι ἐλεύθερά καὶ ἔκαστος αἰώνιος ἔχει τὰς ἴδιας αὐτοῦ ἐμπνεύσεις. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἔκαστος πρέπει νὰ ἐννοήσῃ τὴν Ἑλλάδα. Οἱ ἀγνῶνται αὐτὴν καλλιτέχνης δύναται νὰ ἔχει εὐφύτων, μεγαλοφυῖν ἵσως. Ήταν στερῆται ὅμως πάντοτε τῆς ἱερᾶς ἀκτίνος. Υπὸ τῆς λάμψεως ταύτης μόνον ἐπὶ τοῦ Ἀττικοῦ πεδίου φωτίζεται τις. Ἐν τῷ Βατικανῷ, τῷ Λούθρῳ, μόνον τὴν ἀνταύγειαν βλέπει τις καὶ ταύτην ἐνίστις ἀπατηλήν· ὁ πλησιτρῆς ἥλιος μόνον ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν καταυγάζει.»

Ἐκ τοῦ ὀραίου τούτου ἔργου ἐν διαλάμψει εἰλικρινῆς καὶ ἐνθερμοῦ λατρείας πρὸς τὴν ἐλληνικὴν τέχνην καὶ ἀκραιφνῆς πρὸς τὴν πατρίδην ἡμῶν ἀγάπη τοῦ διακεριμένου γάλλου διπλωμάτου θέλομεν δημοσιεύσῃ ἐν τῇ «Ἐστίᾳ» τὰ δύο εἰς τὴν σύγχρονον κοινωνίαν ἡμῶν ἀφορῶντα κεφάλαια, τὸ περὶ τῶν νεωτέρων Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἐξοχῶν τῶν Ἀθηνῶν, γεγραμμένα καὶ ταῦτα ὡς τὸ ὅλον σύγγραμμα διὰ λόγου γλαφυροῦ καὶ ἐπιχάριτος.

Σ. τῆς Δ.

ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐξέλθωμεν τῶν Ἀθηνῶν καὶ περιέλθωμεν μικρὸν τὴν ἐξοχήν, χλοάζουσαν τὸ ἔαρ καὶ τὸν χειμῶνα, κιτρίνην τὸ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον, αὐστηρὰν πάντοτε τὴν θέαν, καὶ ἐν πάσῃ ὥρᾳ σφοδρῶς θέλγουσαν τοὺς δυναμένους νὰ ἐννοήσωσιν αὐτήν. Η Ἀττικὴ φαίνεται ἐγκεκλεισμένη μεταξὺ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Πεντελικοῦ, τῆς Πάρνηθος, καὶ τοῦ Γυμντοῦ. Θεωμένη ἀπὸ ὑψούς τινὸς παρισταταὶ διελαυνούμενη κατὰ μῆκος ὑπὸ ἐκτεταμένου ἐλαιῶνος, ἐγκατεσπαρμένη ὑπὸ συστάδων τινῶν δένδρων, χωρίων καὶ μεγάλων ἀγόνων ἐκτάσεων. Η ἀνὰ μέσον τοῦ Λυκαβηττοῦ καὶ τῆς Ἀκροπόλεως πάλλευκος πόλις διαχάεται εἰς τὴν κοιλάδα. Μακρόθεν διαφαίνεται ὁ Πειραιεὺς μετὰ τῶν ιστῶν τῶν πλοίων καὶ τῶν καπνοδοχῶν τῶν ἐργοστασίων του. Εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον ἐν τῷ βάθει τὰ δάση τῆς Πάρνηθος καὶ τοῦ Τατεΐου βυθίζονται εἰς κυνηγωπήν διμίχλην.

Διέδραμον ἐκατοντάκις, καθ' ὅλας τὰς διευ-